

Postale problemen rond de invoering van de postzegel

(bron: De Verzamelaar)

Vòòr 1799 was het verzenden van post in de Nederlanden eigenlijk alleen maar mogelijk via particulieren, kroegbazen, beurtschippers en ingehuurd koeriers. Een ieder die voor de verzending iets deed wilde zijn financiële aandeel en zo werden de uiteindelijke totaalkosten op de ontvanger verhaald. Dit naar het voorbeeld van wat bij ons bekend is als het postverkeer via “Thurn und Taxis”.

Sinds 1490 waren deze koeriers via de familie (meestal te paard) in Italië actief en zo is hun idee onder hun naam uitgebreid naar heel West-Europa tussen de diverse grote steden.

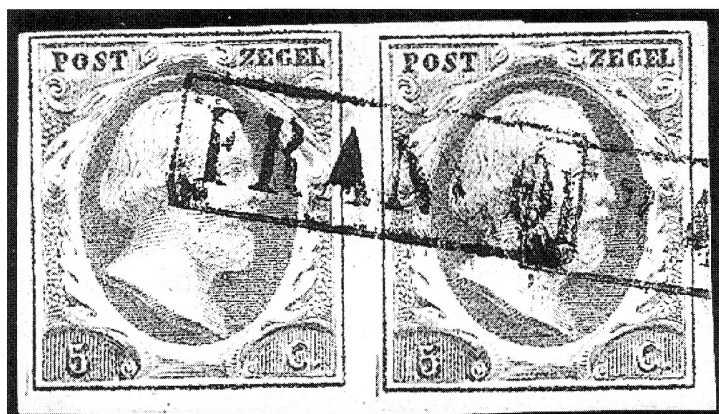
Op 15 januari 1799 werd in de Bataafse Republiek het Hollandse postsysteem naar Frans voorbeeld ingevoerd. In 1807 werd door “financiën” de eerste postwet ingevoerd waarbij voor al dezelfde diensten gelijke tarieven werden bepaald.

Het getoonde deel van de brief, verzonden vanuit Parijs op 28 oktober 1840 laat zien dat de Franse sfeer nog lang niet verdwenen was.

Van de afzender J. Laffitte naar iemand in Den Haag (La Haye). Het rode stempel C.F.3.R. (Correspondence Française 3me Rayon) is aan de grens met de Nederlanden aangebracht. Dit was een portvergoedingsstempel aan het 3^e rayon. De 7^e geeft de Franse kosten aan. De grote ‘krabbel’ is voor de ontvanger; 75 cent te betalen. Ook de route was van belang. Achterzijde: “Frankrijk over Breda”. In 1830 verklaarde België zich onafhankelijk van Nederland, echter in 1839 werd dit door Nederland pas erkend. Postaal waren vele zaken nog niet geregeld. Vandaar waarschijnlijk dat op deze brief uit 1840 nog steeds de stempels “C.F.3.R” en “Frankrijk over Breda” aan de Frans-Belgische grens zijn aangebracht.

In 1848 kwam er een wijziging van onze grondwet. De inkomsten waren geen melkkoe meer voor de overheid maar een algemeen belang. Gevolg: de tarieven gingen sterk omlaag. Op 1 januari 1852 werd bij wet de eerste Nederlandse Postzegel ingevoerd naar het voorbeeld van Groot Brittannië uit 1840.

Maar hiermee ontstond er een enorm probleem. Men was altijd gewend dat de ontvanger van de brief de kosten hiervan betaalde. En nu ineens hoefde dat niet meer. De verzender had deze kosten middels een postzegel al betaald. Dacht deze dan soms dat de ontvanger financieel niet in staat zou zijn om die paar centen te kunnen betalen? Dit was schande!!

Toch bleef tot 1877 het gebruik van het al dan niet gefrankeerd verzenden een vrijwillige, veelal fatsoenlijk gedrag.

Om een ieder te laten wennen aan het altijd frankeren van een poststuk werden in 1870 de eerste portzegels van 5 en 10 cent uitgegeven.

Ze werden geplakt op nog steeds ongefrankeerd verzonden brieven om de geadresseerden er aan te laten wennen dat de verzender in het vervolg de kosten nog zal betalen.

Op 1 januari 1871 werd de postwet gewijzigd en werd het aanbrengen van een postzegel door de verzender verplicht. De verzender zal betalen door het gebruik van een postzegel.

De advertentie van C. de Bruyn & Zn. zegt hierin genoeg. De strafport werd op dat moment ingevoerd.

GEFRANKEERDE BRIEVEN.

Volgens de nieuwe Postwet, in werking tredende op 1 Januari 1871, zal de port voor gefrankeerde brieven over het geheele Land bedragen 5 Cents, terwijl voor ongefrankeerde brieven dubbel port zal moeten worden betaald.

Wij verzoeken alzoo, ingevolge deze bepaling, de brieven aan onze firma gericht, voortaan te willen **FRANKEEREN**, daar zij, ongefrankeerd, door ons geweigerd zullen worden.

AMSTERDAM, 31 December 1870.

(38492)

C. DE BRUYN & ZONEN.

(bron: De Verzamelaar)